

Przedmiotowe zasady nauczania zgodne z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego obowiązującymi w XLIV Liceum Ogólnokształcącym.

ważne od roku szkolnego 2022/2023

Przedmiot GEOGRAFIA

Nauczyciele przedmiotu:

Anna Lerka.

Katarzyna Mijakowska

Michał Fedorczyk

1. FORMY AKTYWNOŚCI SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ.

Uczeń zdobywa oceny cząstkowe z geografii poddając się różnym formom sprawdzania wiedzy i umiejętności.

• Nauczyciel w zależności od realizowanego przez siebie materiału programowego, profilu klasy, wskazań dydaktycznych w danej klasie, indywidualnych potrzeb uczniów — stosuje niezbędną, według niego, ilość i rodzaj form aktywności.

► Ocenianiu mogą podlegać następujące formy aktywności uczniów:

- sprawdzian wiadomości / praca klasowa (test sprawdzający / wypracowanie)
- kartkówki
- odpowiedzi ustne
- aktywność na lekcji
- prace domowe (zadania ćwiczenia, referaty, plakaty, itp.)
- prezentacje multimedialne
- prace terenowe/profile
- projekty
- opracowanie przewodników, posterów, folderów, portfolio
- osiągnięcia w konkursach i olimpiadzie
- wartość prowadzonych notatek w zeszycie przedmiotowym

2. OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ.

2.1 Ocenie podlega:

- a) Znajomość faktów; rozumienie i stosowanie pojęć, prawidłowości, teorii; przedstawianie, wyjaśnianie i opisywanie zdarzeń, zjawisk, procesów oraz zależności; lokalizowanie miejsc na powierzchni Ziemi, orientacja w przestrzeni geograficznej
- b) Umiejętność wykorzystania wiedzy do wyjaśniania procesów zachodzących w przestrzeni. Odczytywanie, selekcjonowanie, porównywanie, interpretowanie, wykorzystanie informacji geograficznych w celu rozwiązywania zadań praktycznych, przedstawianie zjawisk, procesów i zależności korzystając z dostępnych źródeł informacji geograficznych (oraz w PR pozyskiwanie informacji tj. planowanie, ocenianie wiarygodności źródeł, prognozowanie na podstawie źródeł, klasyfikowanie informacji, prognozowanie na podstawie informacji, przetwarzanie informacji; uogólnianie treści geograficznych; określanie relacji między sferami Ziemi)

- c) Charakteryzowanie, ocenianie i rozwiązywanie problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych tj. przedstawianie powiązań i zależności w systemie człowiek-przyroda-gospodarka, charakteryzowanie problemów środowiskowych i proponowanie ich rozwiązania (oraz w PR formułowanie wniosków dotyczących powiązań i zależności w systemie człowiek-przyroda-gospodarka, ocenianie zmian zachodzących w środowisku wraz z rozwojem społeczno gospodarczym, proponowanie rozwiązania problemów istniejących w środowisku).
- d) Zrozumienie tematu, poprawność merytoryczna i językowa, logiczny tok rozumowania.

2.2 Ocenianie obejmuje:

- a) pracę indywidualną;
- b) pracę w grupie;

2.3 Kryteria ocen

- 1) **stopień celujący** – otrzymuje uczeń, który:
  - opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony planem nauczania,
  - rozwija się twórczo i samodzielnie,
  - uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach,
  - wyraża i uzasadnia własne zdanie, nie powiela cudzych poglądów uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach,
- 2) **stopień bardzo dobry** - otrzymuje uczeń, który:
  - opanował niemal pełny zakres wiadomości i umiejętności określony planem nauczania
  - wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
  - sprawnie posługuje się zdobytymi umiejętnościami np. (konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje problemy, dokonuje analizy, syntezy, ocenia)
  - korzysta z dostępnych źródeł informacji
- 3) **stopień dobry** - otrzymuje uczeń, który:
  - opanował w pełni wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową
  - wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
  - stosuje posiadaną wiedzę (np. konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje) do zadań przewidzianych programem nauczania
  - korzysta z poznanych w czasie zajęć źródeł wiedzy
- 4) **stopień dostateczny** - otrzymuje uczeń, który:
  - opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych podstawą programową
  - wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
  - stosuje posiadaną wiedzę (konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje)
  - korzysta samodzielnie z podstawowych źródeł informacji
- 5) **stopień dopuszczający** - otrzymuje uczeń, który:
  - opanował tylko w części podstawę programową a braki nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy
  - wykazuje zrozumienie podstawowych zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
  - wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela
  - chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela
- 6) **stopień niedostateczny** - otrzymuje uczeń, który:
  - nie opanował wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie niezbędnych do dalszego kształcenia
  - nie radzi sobie z najprostszymi zadaniami praktycznymi i teoretycznymi nawet przy pomocy nauczyciela
  - nie wykazuje żadnej aktywności ukierunkowanej na uzupełnienie braków

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny śródroczne i roczne zostały zamieszczone w załączniku.

2.4 Szczegółowe kryteria oceny poszczególnych form aktywności sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia

SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI / PRACA KLASOWA

Sprawdziany wiadomości oceniane są według następującej skali oceniania prac punktowych (punkty/procenty/ocena)

W oddziałach w których geografia jest nauczana w zakresie podstawowym	W oddziałach w których geografia jest nauczana w zakresie rozszerzonym
<ul style="list-style-type: none"> • 98-100% - celujący, • 90-97% - bardzo dobry, • 75-89% - dobry, • 60-74% - dostateczny, • 40-59% - dopuszczający, • 0-39% - niedostateczny, 	<ul style="list-style-type: none"> • 98-100% - celujący, • 90-97% - bardzo dobry, • 75-89% - dobry, • 60-74% - dostateczny, • 45-59% - dopuszczający, • 0-44% - niedostateczny,

- sprawdzian wiadomości obejmuje wiadomości i umiejętności z zakresu większej partii materiału (np. z 4 lub 5 kolejnych tematów lub omówionego działu tematycznego) i trwa do 45 minut
- w sytuacjach losowych nauczyciel może wyrazić zgodę na zaliczenie zakresu materiału którego dotyczy sprawdzian w formie ustnej
- ilość sprawdzianów w semestrze, jest zależna od tygodniowego wymiaru godzin geografii
- sprawdziany zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem
- przy ocenie, pod uwagę brana jest poprawność merytoryczna, metoda rozwiązania, rezultat i podsumowanie rozwiązania, poprawność użytej terminologii, logiczny tok rozumowania, zgodność odpowiedzi z poleceniem
- sprawdziany są obowiązkowe dla wszystkich uczniów
- jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich pisać z całą klasą, to powinien uczynić to na następnej - najbliższej lekcji, jeżeli nieobecność ucznia w szkole trwała dłużej niż tydzień, uczeń ma obowiązek zgłoszenia się do nauczyciela w celu ustalenia terminu sprawdzianu, termin pisania sprawdzianu nie może przekroczyć jednego tygodnia od czasu powrotu ucznia do szkoły
- nauczyciel ma prawo, bez zapowiedzi sprawdzić stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu przewidzianego sprawdzianem, u ucznia, który nie napisał w terminie sprawdzianu i nie usprawiedliwił swojej nieobecności.
- sprawdzian wiadomości jest pracą samodzielną ucznia
- nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi, jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielną jego pracy, stwierdzenie faktu ściągania (w tym korzystania ze środków łączności) jest podstawą do unieważnienia pracy.

KARTKÓWKA

- Kartkówka obejmuje część materiału – (do 3 ostatnich lekcji), trwa do 15-20 minut.
- częstotliwość w semestrze - według uznania nauczyciela,
- zasady przeprowadzania - bez zapowiedzi lub zapowiedziana

- przy ocenie pod uwagę brana jest poprawność merytoryczna, metoda rozwiązania, rezultat i podsumowanie rozwiązania, poprawność użytej terminologii, logiczny tok rozumowania, zgodność odpowiedzi z poleceniem (kryteria ocen są zgodne z kryteriami odpowiedzi ustnych)
- w przypadku oceny w systemie punktowym stosuje się następujące progi punktowe

W oddziałach w których geografia jest nauczana w zakresie podstawowym	W oddziałach w których geografia jest nauczana w zakresie rozszerzonym
<ul style="list-style-type: none"> • 98-100% - celujący, • 90-97% - bardzo dobry, • 75-89% - dobry, • 60-74% - dostateczny, • 40-59% - dopuszczający, • 0-39% - niedostateczny,	<ul style="list-style-type: none"> • 98-100% - celujący, • 90-97% - bardzo dobry, • 75-89% - dobry, • 60-74% - dostateczny, • 45-59% - dopuszczający, • 0-44% - niedostateczny,

- poprawiania otrzymanych ocen z kartkówek nie przewiduje się.

PROJEKT:

► kryteria oceny projektu:

- terminowość działań w stosunku do ustalonego planu
- samodzielność podczas prac projektowych
- podział pracy w zespole
- poprawność i systematyczność prowadzenia dokumentacji
- ukończenie projektu w tym umiejętność zaprezentowania wypracowanych efektów

ODPOWIEDZI USTNE:

► uczeń może być bez zapowiedzi wezwany do odpowiedzi obejmującej trzy ostatnie lekcje

- częstotliwość odpowiedzi odbywa się w zależności od bieżącej sytuacji wynikającej z przydziału godzin dydaktycznych
- partia materiału realizowana podczas nieobecności ucznia na lekcji ma być przez niego opanowana w ciągu 1 tygodnia od powrotu do szkoły
- dany uczeń może być pytany na każdej lekcji
- poprawiania otrzymanych ocen nie przewiduje się
- kryteria oceny odpowiedzi ustnych

1) **stopień celujący** – otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności przewidzianą w programie
- posługuje się terminologią geograficzną
- kompozycja odpowiedzi jest logiczna i spójna
- wykazuje się szczegółową znajomością mapy
- wyraża i uzasadnia własne zdanie, nie powiela cudzych poglądów

2) **stopień bardzo dobry** - otrzymuje uczeń, który:

- opanował niemal pełny zakres wiadomości umiejętności określony planem nauczania
- wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
- posługuje się terminologią geograficzną
- kompozycja odpowiedzi jest logiczna i spójna
- wykazuje się bardzo dobrą znajomością mapy
- korzysta z dostępnych źródeł informacji

3) **stopień dobry** - otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełni wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową

- wykazuje zrozumienie zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
  - stosuje posiadaną wiedzę (np. konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje) do zadań przewidzianych programem nauczania
  - posługuje się terminologią geograficzną
  - kompozycja odpowiedzi nie jest w pełni logiczna i spójna
  - wykazuje się znajomością ważnych obiektów na mapie
  - korzysta z poznanych w czasie zajęć źródeł wiedzy
- 4) **stopień dostateczny** - otrzymuje uczeń, który:
- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych podstawą programową
  - wykazuje zrozumienie podstawowych zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
  - stosuje posiadaną wiedzę (konstruuje, planuje, organizuje, rozwiązuje)
  - korzysta samodzielnie z podstawowych źródeł informacji
  - kompozycja odpowiedzi nie jest spójna, wymaga wsparcia nauczyciela
  - popełnia błędy logiczne i merytoryczne
  - wykazuje się słabą znajomością terminologii geograficznej
  - na mapie lokalizuje najważniejsze obiekty
- 5) **stopień dopuszczający** - otrzymuje uczeń, który:
- opanował tylko w części podstawę programową a braki nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy
  - wykazuje zrozumienie podstawowych zagadnień (porównuje, łączy, odróżnia)
  - wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela
  - lokalizuje najważniejsze obiekty na mapie często przy wsparciu nauczyciela
- 6) **stopień niedostateczny** - otrzymuje uczeń, który:
- nie opanował wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania niezbędnych do dalszego kształcenia
  - popełnia błędy merytoryczne
  - nie radzi sobie z najprostszymi zadaniami praktycznymi i teoretycznymi nawet przy pomocy nauczyciela
  - nie potrafi zlokalizować najważniejszych obiektów

AKTYWNOŚĆ UCZNIĄ NA LEKCJI

Uczeń może za pracę na lekcji otrzymać ocenę za:

- udział w lekcji, przygotowanie dodatkowych materiałów, pracę na lekcji
- aktywność jest oceniana według kryteriów odpowiedzi

PRACE DOMOWE ORAZ KONTROLA I OCENA ZESZYTÓW PRZEDMIOTOWYCH:

Praca domowa może być wykonywana

- w zeszycie przedmiotowym
- na mapach konturowych
- na kartach pracy
- w innych formach ustalonych przez nauczyciela

► ocena prac domowych

- częstotliwość sprawdzania w semestrze – wg uznania nauczyciela
- na ocenę ma wpływ poprawność merytoryczna, metoda rozwiązania, poprawność użytej terminologii, logiczny tok rozumowania, zgodność odpowiedzi z poleceniem, staranność i samodzielność
- brak pracy domowej lub jej odpisanie może być podstawą do wystawienia uczniowi bieżącej oceny niedostatecznej
- nauczyciel ma prawo sprawdzenia jednorazowo kilku prac domowych zadanych w ciągu ostatnich kilku tygodni (w takim przypadku uczeń otrzymuje jedną ocenę)

- wszystkie notatki i prace domowe realizowane podczas nieobecności, uczeń powinien uzupełnić w ciągu 1 tygodnia
- poprawiania otrzymanych ocen nie przewiduje się

► Prowadzenie zeszytu przedmiotowego

- uczeń zobowiązany jest do prowadzenia zeszytu przedmiotowego,
- zeszyt jest własnością ucznia, może podlegać ocenie
- zeszyt musi zawierać całość materiału i prac domowych, wszelkie zaległości muszą być na bieżąco uzupełniane
- zeszyt może podlegać ocenie pod względem: poprawności merytorycznej i językowej, systematyczności wykonanych zadań i notatek, w tym również domowych, jak również estetyki i staranności wykonania;

PREZENTACJA/REFERAT

- ocenie podlega zgodność z tematem, poprawność merytoryczna, logiczny tok rozumowania, umiejętność selekcji materiału, umiejętność analizy danych statystycznych, wykresów itp. poprawność graficzna, język wypowiedzi, sposób prezentacji, samodzielność, poprawnie zapisana bibliografia. (pracę nie zawierającą bibliografii, skopiowaną z internetu traktuje się jako niesamodzielną co jest podstawą do wystawienia bieżącej oceny niedostatecznej)

PRACE TERENOWE/PROFILE

- ocenie podlega przygotowanie do zajęć w terenie, umiejętność analizy uzyskanych informacji, sposób prezentacji wyników, poprawność graficzna i merytoryczna

PRÓBNA MATURA – wyniki matury próbnej przedstawione są w wartościach procentowych lub przeliczane na oceny według przyjętych progów punktowych i mogą być brane pod uwagę przy klasyfikacji wyłącznie na prośbę ucznia.

OCENA PRACY W GRUPIE

Pracę w grupie ocenia się stosując kryteria odpowiedzi ustnych, nauczyciel może w ocenie uwzględnić zaangażowanie członków grupy w realizację zadań.

współpracę w grupie mogą oceniać:

- nauczyciel
- lub uczniowie (wzajemnie lub dokonując samooceny), uwzględniając wyżej wymienione kryteria

2.5 Wagi ocen w dzienniku elektronicznym

Na użytek e-dziennika ustala się następujące wagi ocen:

- sprawdzian wiadomości / matura próbna 5
- poprawa sprawdzianu 5
- osiągnięcia w konkursach i olimpiadzie 5
- projekt 5
- opracowanie przewodników 4
- posterów, folderów, portfolio 4
- prezentacje multimedialne 4
- prace terenowe/profile 3
- kartkówki, odpowiedzi ustne 3
- aktywność na lekcji 3
- prace domowe 2

- praca w grupie 1
- wartość notatek w zeszycie przedmiotowym 1
- poprawa semestru 10

3. PROCEDURY POPRAWIANIA OCEN ORAZ UZYSKIWANIA OCENY ROCZNEJ WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

3.1 Procedury poprawiania ocen

- 1) Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny pracy klasowej, poprawa jest dobrowolna. Ocenę z pracy klasowej można poprawić w ciągu najbliższego tygodnia od daty oddania sprawdzianu (w przypadku sytuacji losowej np. długotrwałej choroby ucznia lub nauczyciela – nowy termin ustala nauczyciel). Formę poprawy określa nauczyciel.
- 2) Nauczyciel może wyrazić zgodę na poprawienie niekorzystnej dla ucznia oceny częściowej w trybie ustalonym z uczniem.
- 3) Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną na I semestr powinien poprawić tę ocenę w ciągu pierwszego miesiąca II semestru. Termin i formę poprawy ustala nauczyciel z uczniem. Ocenę z poprawy semestru wpisuje się do dziennika.

3.2 Procedury uzyskiwania oceny rocznej wyższej od przewidywanej

Procedury uzyskiwania oceny wyższej niż przewidywana reguluje Statut Szkoły.

4. KRYTERIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ, ROCZNEJ I KOŃCOWEJ

- ocenę śródroczną (roczną) wystawia się za pracę w całym semestrze (roku)
- na koniec semestru (roku szkolnego) nauczyciel nie przewiduje sprawdzianu zaliczeniowego

1) ocenę śródroczną / roczną klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele uwzględniając średnią ważoną uzyskaną z poszczególnych ocen częściowych, obliczoną według wzoru:

$$\text{ocena} = \frac{\text{suma iloczynów (waga} \times \text{stopień)}}{\text{suma waga}}$$

według następujących zasad:

Srednia ważona	Stopień cyfrowo	Stopień słownie
5.41-6.00	6	celujący
4.51-5.40	5	bardzo dobry
3.61-4.50	4	dobry
2.61-3.60	3	dostateczny
2.00-2.60	2	dopuszczający
1.00- 1.99	1	niedostateczny

- 2) ocena śródroczna / roczna klasyfikacyjna nie jest średnią ważoną ocen bieżących;
- 3) nauczyciele wystawiając ocenę śródroczną / roczną klasyfikacyjną uwzględniają rozpoznany poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej oraz wynikających z realizowanego programu nauczania;
- 4) jeżeli uczeń z danego przedmiotu nie uzyskał 75% średniej liczby ocen przypadającej na ucznia klasy, to nauczyciel ma prawo wystawić mu ocenę śródroczną (roczną) według reguły: **średnia**

ważona ocen ucznia pomnożona przez liczbę jego ocen z danego przedmiotu i podzielona przez część całkowitą średniej liczby ocen przypadającej na ucznia w danej klasie.

Do uzyskanego wyniku stosuje się zasady statutowe wystawiania ocen śródrocznych (rocznych) z przedmiotu.

5) opuszczenie przez ucznia więcej niż 50% zajęć może być podstawą do jego nie klasyfikowania z przedmiotu.

5. WARUNKI UZYSKANIA PROMOCJI Z JEDNĄ OCENĄ NIEDOSTATECZNĄ ORAZ WARUNKI ZALICZENIA OCENY NIEDOSTATECZNEJ

Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego z geografii i uzyskał promocję do klasy programowo wyższej zobowiązany jest do poprawy oceny do końca listopada bieżącego roku szkolnego. Formę poprawy określa nauczyciel. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika kolorem czerwonym i brana pod uwagę przy wystawianiu oceny śródrocznej (rocznej)

6. INNE WAŻNE ZAPISY

- Uczeń ma obowiązek być przygotowany do każdych zajęć lekcyjnych tzn. posiadać podręcznik, atlas geograficzny, systematycznie prowadzony zeszyt przedmiotowy, opanowany i utrwalony zakres materiału z trzech ostatnich zajęć lekcyjnych, odrobione prace domowe. W sytuacjach losowych nauczyciel może usprawiedliwić nieprzygotowanie ucznia do lekcji. O zaistniałej sytuacji należy powiadomić nauczyciela przed rozpoczęciem zajęć oraz uzupełnić do najbliższych zajęć brakujący materiał. Niezgłoszenie nie przygotowania oznacza ocenę niedostateczną.

Nieobecność na lekcji nie jest usprawiedliwieniem do braku wiedzy i prac domowych

- Laureaci i finaliści olimpiady przedmiotowej z geografii otrzymują z zajęć edukacyjnych celującą roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje z tych zajęć edukacyjnych celującą końcową ocenę klasyfikacyjną.

- Sprawdzone i ocenione sprawdziany i inne prace pisemne są udostępniane na lekcji do wglądu uczniowi, w przypadku nieobecności ucznia na konsultacjach, (rodzicom podczas zebrań i dyżurów) w celu dokonania analizy a następnie przechowywane przez nauczyciela

- w czasie nauczania zdalnego sprawdzone i ocenione prace pisemne są udostępniane na prośbę ucznia

- **Uczniowie z dysfunkcjami są oceniani według odrębnych zasad zgodnych z zaleceniami z opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.**

- Wszystkie nie wymienione wyżej kwestie regulują Wewnętrzne Zasady Oceniania

Warszawa 01.09.2022 r.

podpisy